

Prevence a terapie chřipkových stavů: některé modalitty

MUDr. Pavel Kostiuk, CSc.¹, PharmDr. Lucie Kotlářová², PharmDr. Zdeněk Procházka¹

¹Edukafarm, Jesenice u Prahy

²InPharm Clinic, Jesenice u Prahy

Jako chřipkovitá onemocnění (influenza-like illness, ILI) či chřipkové stavy se označují virová respirační onemocnění (bez ohledu na typ vyvolávajícího viru), které se projevují klinickým obrazem, připomínajícím chřipku (vysoká teplota, kašel, bolest v krku). Léčba těchto onemocnění je obvykle symptomatická (kromě antivirotik, které lze užít u „pravé“ chřipky). Vzhledem k dominantní roli stavu imunitního systému ve vzniku a průběhu těchto nemocí, má v prevenci a léčbě dominantní pozici imunomodulace, resp. imunostimulace. Jednou z možností je protichřipková vakcinace, která je však zaměřena pouze na „pravou“ chřipku, zatímco riziko ostatních ILI neovlivňuje. Proto je třeba vyhledávat další možnosti podpory imunitního systému proti těmto onemocněním. V článku se věnujeme dvěma možnostem imunostimulace, určeným pro prevenci a léčbu chřipkovitých onemocnění.

Klíčová slova: imunomodulace, imunostimulace, prevence a terapie chřipkovitých onemocnění.

Prevention and therapy of influenza conditions: some modalities

Viral respiratory diseases (regardless of the type of the causing virus), which are manifested by a clinical picture resembling influenza (high temperature, cough, sore throat) are referred to as „influenza-like illness“ (ILI), or flu conditions. Treatment of these diseases is usually symptomatic (except for antiviral drugs that can be used for „true“ flu). Due to the dominant role of the state of the immune system in the development and course of these diseases, immunostimulation has a dominant position in prevention and treatment. One possibility is the flu vaccination, but this only targets the „true“ flu, while not affecting the risk of other ILIs. Therefore, it is necessary to look for other options for supporting the immune system against these diseases. In the article, we focus on two possibilities of immunostimulation, intended for the prevention and treatment of influenza-like illness.

Key words: immunomodulation, immunostimulation, prevention and therapy of influenza-like illness.

Respirační virózy a jejich klinický obraz

V období od podzimu do začátku jara se každoročně zvyšuje výskyt virových respiračních onemocnění. Virové infekce, které napadají dýchací cesty, se mohou projevit celou škálou příznaků od mírného průběhu, který je tradičně označován jako nachlazení, po závažný průběh s vysokou horečkou, dráždivým kašlem, bolestmi hlavy a svalů a celkovou schváceností, tak jak je známe z klasického obrazu onemocnění způsobeného chřipkovým virem. Jako nachlazení (*common cold*) označujeme onemocnění,

při kterém je v popředí rýma, pocit škrábání v krku a pokašlávání. Teplota může být zvýšená nad 37 stupňů. Může se projevit únava, ale nebývají přítomny bolesti hlavy, svalů a kloubů, třesavka a zimnice. Obvykle takový stav trvá několik dní, většinou se do týdne upraví, pokud se nekomplikuje jinou infekcí. Od typického nachlazení odlišujeme „chřipkový syndrom“, k jehož klasickým příznakům patří suchý dráždivý kašel, vysoká teplota (nad 38 stupňů), bolesti hlavy, svalů a kloubů, zimnice a třesavka. Nástup příznaků je rychlejší než při obyčejném nachlazení. Protože dnes víme, že

tyto příznaky mohou být způsobeny i jinými viry, než je virus chřipky, začalo se pro tyto stavy používat označení „chřipkovitá onemocnění“ (*influenza-like illness, ILI*).

Chřipkovitá onemocnění a riziko komplikací

Toto označení zahrnuje virové infekce dýchacích cest se závažnějším průběhem. Vyvolávajícím agens nemusí být virus chřipky *Myxovirus influenzae*, ale i jiné viry. Nejčastější příčinou pravé chřipky jsou viry typu A, které se vyznačují velkou antigenní proměnlivostí.